Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Lateinisch-deutsche Sammelhandschrift des Heinrich Otter - Cod. St. Blasien 77

Schera, Heinrich Otter de

[Italien, Konstanz], [1439-1442]

Sermones

urn:nbn:de:bsz:31-51901

Visual Library

utsqz aliclo odore suauissimo repletis · idest nouis
& vetis testamentis · Sic erit & scriba i regno celo(rum)
qui pfert de thesauro suo noua & vetera etc.

· De corpore dni Sermo ·

Qui manducat carnem meam & bibit sanguinem meum etc. Io. Qui hausit & potauit
potu sapie de fonte dnici pectoris dites Iste e cibus
saluberrimus quem ho pt possidere vita etna Qui
autem vult sumere corpus xpi. Tunc debz ipse considerare
homo qd sit carentia pcti & no sit i mortali pcto
vel i voluntate faciendi peccatum Et pp hoc dic aplus. pbet
seipm homo vtrum pcta sint mea cotidiana an
sint mortalia. Ambro. Qui i digne sumit xpm
ide e ac si seipm i terficit. Ve g° illis qui i pcto
mortali accedunt ad hoc sacrum corpus tm pstat ac si filium
pris sui manibus i terficerent. Vn aplus. Quicumque
manducauit hunc panem & biberit sanguinem dni i dig-
ne reus erit g pcto debet se homo retrahere qr e i mag-
no periculo dyabolus enim maiorem potestatem ht sup hoies
qui i digne sumunt Vn dicit Io. de iuda Quia post bu-
cellam panis i trauit i eum dyabolus. Ve ergo bibus illis
qui maligna ostra & sordibus pctorum polluti accedunt
ad mensam xpi. Vt de corpe & sanguine xpi pcipiant
Ex. Beatus Mattheus vidit qd quidam hoies i dig-
ne accedebat & sumebat corpus xpi de manu sacerdotis
Statim vidit corpus xpi sup altare ascendere & recedente
& dyabolus abeis fugiens qui statim subitanea morte
moriebantur & vidit ide scus illas eorum demones i infernum
ducentes ¶ Scdo qui vult corpus xpi sumere dz accede-
re cum magna fide · dz enim accedere qd sit credat qd sit ibi
corpus xpi sub spe panis. Augus. sic dr de fide Quid fides
aliud e · quam credere qd no videt i isto mundo credimus
ut postea i regno xpi oia cognoscamus Ideo e omnium bonorum
fundamentum & humane salutis i itium · sine qua nemo
pt ad regnum dei puenire Quia g° vult sumere corpus xpi
dz accedere vt credat · qd simul & semel sumat verum
deum & hoiem Ex. Quidam hereticus suscepit corpus xpi
Et i ore domum portauit & i cophino apum pcit

et dixit O tu es verus deus tu vindictam facias de me ille
qui non credebat quod esset deus. transactis aliquibus diebus
cum sacerdos illius civitatis iret ad matutinas audivit
in illo orto cantum angelicum. et cum hoc plures audirent
intimaverunt episcopo. Episcopus vero cum multis clericis quodam mane
stando venerunt. et ibi dulcissimas voces audierunt. In
terrogaverunt hereticum si aliquis bonus homo sepultus esset ibi
quod sumerent cum eo hereticum. hereticus respondit nichil scio
hic boni. tamen vadam vobiscum. et si aliquid de hoc audiero vobis
recitabo. Et cum audissent voces angelicas hereticus procidit
ad pedes episcopi Et vitam suam narravit. et statim in christum credidit
[illegible] episcopus cum tota civitate nudis pedibus illuc vadunt
et apes illius alveoli obviam eis occurrerunt et iterum ante eum
ad locum redierunt. cumque illuc venissent episcopus invenit quod apes
tumbam de terra fecerunt et desuper corpus christi posuerant. Episcopus
vero corpus christi cum gaudio suscepit et omnes heretici
illius civitatis conversi sunt ad fidem. ¶ Tercio qui vult
sumere corpus christi debet attendere cum magna devocione credens
debet enim considerare quid sumat. Primo recipit illum qui
1 fecit celum et terram. Secundo recipit enim illum qui de virgine
suscepit humanitatem pro salute humana. Tercio enim recipit illum qui
2 de celo venit querere et salvare peccatores. Quarto recipit illum
3 qui in cruce amaram mortem sustinuit ut peccatores a mor-
4 te liberaret. Quinto recipit illum qui tercia die resurrexit
5 ut nos a peccatis mortalibus subito resurgeremus. 6o recipit
illum qui post mortem de hoc exilio mundi celos ascendit
6 ut nobis viam celestem ostenderet. et nos omnes ad se traheret
Cum igitur ipsum recipere desiderat dignum est ut cum devocione
accedat et omnia peccata sua post ponat diligenter. Et quicumque
corpus domini sine peccatis et cum devocione susceperit et
se ad hoc preparaverit salutem magnam consequitur. Exemplum
Cum duo scolares in dilectione magna viverent qua-
dam die faciebant pactum inter se cum gaudio ita invicem
conspirabant. Ut quicumque prius moreretur alteri in eadem
hora appareret. Post modicum vero temporis unus eorum
moriebatur. qui alteri apparuit in XXX die. Et cum vivens
amicum mortuum interrogaret quomodo haberet anima eius. Respondit
nunquam ita bene habui sicut modo quia in regno celorum
sum. quod evasi omnia pericula nec mortem nec penas
timeo. Vivens socius dixit quomodo hoc meruisti. quod

Secundo magna devocio
quid sumat
Exemplum
De ij scolaribus

Q°
tu diligenter
retinere

tam cito i regnu celorum venisti. Anima mortui re-
dit. quia me ad corpus xpi fideliter et cu devocione pre-
paravi. Sz hoc tibi dico qui de mudo recessi tunc quinque
milia hoium morebantur. et nullus salvatus fuit. nisi ego
et alij tres. et no mireris. quia multa sunt heretici qui deu
no honorant. multi iudei qui i xpm no credunt multi
falsi xpiani qui i mortalibus peccatis sumunt corpus xpi
et ideo dapnabuntur. Rogemus et cetera. Secundo qui volt sumere
corpus xpi dz cu diligentia postquam sumpsit retinere
et cor suum fideliter custodire. Siquis poneret aliquem secun-
du i preside ubi ihs xpc esset i fidelis reputaret.
Sic ille i fidelis e. Ergo qui corpus xpi sumpsit et iterum
peccatis se maculat. Et sicut magnu peccatu esset qui
deo negaret hospiciu. certe maius peccatu e xpm de
hospitio repellere. Qui tales sunt similes sunt iude qui
cu xpo comedit et postea cu iudeis tradidit. Ipi etiam
similes sunt iudeis qui i ramis palmarum xpm honorifice
susceperunt et postea cu dedignitate turpiter eiecerunt.
Et quantu peccant illi qui digni sunt cum et no re-
cipiunt. Quod hoc veru sit hemus exemplum. Matrona quedam
nobilis sepe corpus xpi recepit. et sepe de corde
suo propter i credulitate et p alia vicia eiecit. Beatus gregorius
dedit ei corpus dicens Corpus dni nostri ihu xpi custo-
diat te i vitam eternam. Illa subrisit. Tunc beatus
Gregorius retraxit corpus dni ab eius ore querens
quare subrisisset. Illa rendit quia pane istu corpus xpi
appellas. Gregorius ad fugandam i credulitatem mulieris
oravit et etiam alios orare fecit. Statim i venit illa
pte mutata i carne cruenta. et sic errore ab ea
fugavit. et iterum fugavit oravit et ad pristina for-
mam redijt et matrone dedit. qua cu postea sic
custodivit i corde quod eam xpi sanctificavit i corpore
et i anima. Rogemus et cetera

6

Exemplum

De Passione dni.

O vos omnes qui transitis per viam attendite
et videte si est dolor similis sicut dolor meus. Ista
verba dixit Jeremias. et possunt xpi dici hodie omnibus ambulan-
tibus per viam. et suam passione respicientibus. di-

O vos o

O vos omnes etc. Sol attendebat ut passione sui cre-
atoris et obscuratus est qui dicit ideo retraho sple-
dorem meum quia video xpm iniusta morte pati. Ter-
ra tremuit ex passione qui dicit. Hodie debeo rumpe-
re saltantes guttas sanguinis xpi in notentur effusas petre
scisse sunt ex passione qui dicit. Quia corda dura et
lapides scindi debent compati morti sui creatoris. Istam
mortem sensit beata virgo ideo eum hodie amare de-
flevit. Debemus aut cum maria considerare et pati
super morte xpi propter tria. Primo quia mortuus est turpi
morte scilicet in patibulo. quia suspenderunt eum in cruce medium
inter duos latrones qui dicit
ille est qui fuit princeps omnium latronum. Hanc turpem
mortem debemus hodie considerare in xpo et eum deflere
quia probis mortuus est in turpi loco qui ita abhomina-
bilis est omnibus quod si iuxta illum locum aliquis transire vellet
potius vitare possit quia ibi fures et latrones suspende-
bantur. Secundo mortuus est amara morte quia a planta
pedis usque ad verticem capitis non fuit sanitas in eo et nullum
membrum fuit sanum. quia iudei eum diversis penis afflixerunt
Caput vero eius tentaverunt corona spinea. Oculos
afflixerunt cum sanguineum fletu. aures fatigaverunt
cum omnino vituperio derisionis cum dicebant eum esse
mendacem et seductorem. faciem eius deturpaverunt
fetido sputo. Os et lingua cruciaverunt. amaro potu
videlicet cum felle et aceto. mentem eius perturbaverunt
per evulsionem barbe. Collum eius in iniquis manibus male
tractaverunt. scilicet ei alapas dando. Dorsum eius vulnera-
verunt virgis. et manus et pedes transfixerunt acutis
clavis. lancea ferrea latus eius transfixerunt. Has ama-
ritudines debemus hodie deflere cum beata virgine quia
audiebat quod filius suus pre amaritudine pene dice-
bat Sitio. et eo aquam porrigere voluit et non potuit
et videbat eum turpiter in clinato. et sibi erigere suis
manibus non potuit. Videbat eum nudum et cooperire non
potuit. Videbat eum expirare et eum amplecti non
potuit pre altitudine crucis. Amplexabatur eum in pectore
cum ceteris et dixit. Ve michi fili mi debes a te removere
et sine te permanere. quia tu eras michi omnia in omnibus. tu michi
pater tu michi mater. O fili kare. quis ultra faciat quotidie

fac hoc qz oia potes facere. vt ego tecu moriar. Sus-
cipe me i tuu patibulu qr ego tecu vna caro
& sanguis sum tecu vna morte moriar. Et sic
do dixit ad iudeos O miseri iudei nolite mi parce-
re quo vnicu filiu meu i crucifixistis me cu eo cru-
figite Et sic p magnu fletu cor eius scissu est et
diuisu genua eius defecerunt. Vox eius rauca facta e
facies mutata e & humana spes i ea no remansit
Ihus aute dixit Mater plus ledit me tuus fletus
qua mea mors. qr ad hoc natus sum ut te & omnes
peccatores amorte ppo tuo liberare & ea commisit Iohanni
Postea dixit In manus tuas &c

Item de eodem sermo

Ioh.

Inclinato capite tradidit spm. Bn9 dicit
oz oib sermo de passione dni dulcis e ad loquendu
Dulcis ad flendu. Salubris ad cogitandu Nondu
q Ihus inclinauit caput i cruce. ppt tria. Primo ut
nobis paupertate sua ondet qz cu esset deus celi
& terre & oibus diuitijs q sut in celo & i terra no
habuit tm pannu cu quo corpus suu tegeret. Sim-
iliter non habuit ... pendebat. Vn dicebat illud flebile ver-
bum i cruce pendebat. Vn dicebat illud flebile vn
vulpes foueas hnt & volucres celi nidos filius aut
hois no ht vbi caput suu reclinet O de9 tu es ille
qui vestis celu diuersis gaudijs sz stellis sole & luna
et tu decoras arbores floribus & frondibus & diuersis fruc-
tibus & nudus pendes i cruce. hoc totu fecisti vt
paupertate huius mundi pacienter sustineremus. Bn
Reuolue homo tota scriptura. no i uenies vna
die abutu vel vigilis deliciarz vsqz ad patibulu crucis. sp
fuit totus i paupertate. toto i amaritudine & tume
superbia voluntate & hereditate ... Credo ut peccatores illu-
cerent. qr nunqua i uenitur qr xpus ita pauptas sit dare
peccatoribus veniaz sicut i cruce. Bn. Curuare possum
celu & terra & totu mundu & no sentio xpus magis
de misericordie peccatoribus sic i cruce Cu peccator cruce
inspexerit vidit caput i clinatu ad osculum. qz cu
capite suo deleuit oia peccata mea. q fecit9 cu capi-
tibus meis qui ... nos ad superbia peccatoribus

videret xpm penitente in cruce brachijs extentis ad am-
plexandum. et sic deleuit peccata mea que gessi in brachijs
et manibus. peccator videt xpm pendentem corde perforato
et sic deleuit peccata mea que feci pedibus meis per malos
gressus et cetera. nos per passione sua in corde meo tenemus
quare quia magna vtilitas inde nobis datur Ex parabola. Exemplum
Quidam rex fuit valde nobilis qui habuit filiam valde
dilectam. quam cuidam paupere tradidit ut per ea ditare-
tur. His heredibus venit quidam malus princeps. cum eius pa-
tribus et filiam de hereditate voluit Vnde dolens pater eius se
ad pugnandum exposuit et principem malum superauit et filiam
reduxit tandem vulneratus ad mortem clypeum sanguineum
per quo pugnauit. et cum sanguine suo cruentatum ponere
in altum precepit. vt quociens familia conspiceret in fletum pro-
regia morte se exponeret Rex ille xpus qui filiam id est
animam ditatam paradiso quia pauperis [illegible] copulauit vt
per ea perhennia claritate ditaret quia princeps tene-
brarum id est dyabolus cum suis suggestionibus de paradysi hereditate
expulit. Qui dolens pater celestis se ad pugnandum expo-
suit. et dyabolum et omnes suos socios vicit et sic morte
paciens animam ad hereditate reduxit Et clypeum quem
sanguine cruentauit id est crucem in altum pendere iussit vt
omnis familia eius visa in fletum quotidie et sui non ob-
liuiscantur Rogemus ergo dominum et cetera

Item De eodem Sermo.

Quinto ymago crucifixi ymago absconditur. et beata virgo
et aliorum sanctorum super terram. Quarto ut homines cognoscant
seueritatem et duriciam quam ostendit vult deus qui in mortali-
bus peccatis discedunt Sicut enim deus stat in isto sacco
sic ymago crucifixi absconditur et sic clauditur et ab-
sconditur ymago dei in morte. et per eius mea morte vltimo
nobis peccatoribus sua misericordiam non ostendit vel exhibet. quia
ita austerus erit deus quod si omnia elementa orarent sicut
pro vna anima que in peccato mortali sciente descendit omnia
ista deum non possent ad hoc flectere. quod animam peccatoris
remitteret quiescere per vna hora. sed semper cruciabit
in tormentis Vt ergo ista futura mala precaueamus ideo

isto sancto tempore magis demus solliciti et ad bona et meri-
toria cogitare quam alio tempore et non est tempus vivere. Secundo christi
2 ymago absconditur propter eos qui omni anno et omni die reno-
vant passionem christi. et ergo deus non vult hic respicere nec
in futuro oculis sue misericordie. Qui sunt isti. certe qui portant
invidiam et odium in cordibus suis. Anima deus rogavit
eos dicens michi vindictam et ego retribuam. et tu non
exaudiunt eum. sed heu multi sunt qui odium tenent
in cordibus suis usque ad mortem. et tamen primo dimittunt
quod odium diutius vivere non possunt. Et graciam prohibitionis
sui sacerdotis attendunt et contempnunt. Isti sunt qui semper
renovant passionem christi qui ergo nobis molestie inferunt
hodie offeramus demus passioni christi. ut per hanc passionem sua
Ex deleat peccata nostra. Ut in exemplo. Fuit quidam rex qui habuit
filium unicum quam unus de suis interfecit. Rex multum
dolens de filio suo. servum querere fecit. ut miserabiliter
interfici deberet. Servus videns quod nulla sibi gracia apud
regem invenire posset. se personaliter tradidit et procedit
in modum crucis ante regem dicens Domine rex rogo vos
propter illum qui in cruce mortuus est. ut indulgeatis michi quod
feci. Statim rex misertus est sui et indulsit sibi totam
iniuriam res. Rex in tribus etiam crucem deponens pannum
cum quo ligata erat et inspexit regem dicens Sicut
me hodie honorasti in servo quod ad graciam recepisti
Sic te hodie in meam graciam recipio et te nunquam a celesti
3 gaudio separabo. Tercio absconditur ymago christi et aliorum
sanctorum qui decet christum in cruce Sicut videtis ymagines
beate virginis absconsa sit clauditur eius ymago et propter morte
ipa nec aliquis sanctus vos iuvare. propter Quia si fle-
rent beata virgo et alij sancti tot sanguineas quod implerent
terram et attingerent celum cum peccatore non pacifica-
rent deo. Rogemus etc.

Incipit de ieiunio Sermo.

Cum ieiunatis nolite fieri sicut ypocrite
tristes. Qui ipse desiderat salutem nostram ostendit
nobis nobisipsis quod proposui. Que verba scribit nobis beatus matheus
ewo quadragesimali nos regere debeamus in via sancte abstinentie

Hoc e ieiunio qui i tpe med ptis meis sibi offerre
solemus Quia vere dicit et iustu e ut caro mea
q nos p vii^te mortalia fecit ad culpa g° isto tpe af
flige deni ut nos reducat ad veniam et ideo dic Cum ie
iunatis etc Xt qr volt ut ieiuniu i ueniat gratiam apud
deu Primo dz considerare primo dz ieiunare pure pp deu
et no pp vana gliam. Multi sut i fideles int alios fide- 1.
les qui se i oibus opibus suis se scos exhibent qr nimis
imoderate corpus suu solent macerare ut sca ab oibus
hoibus dicant et videant Quia quicquid faciut pp favore
mundi totu amittunt Un gg. Qui ex bono i eo quod agit
humanu favore desiderat pondus magni prcij vili
ptio venale portat Un ipe xt ait Amen dico vobis receperunt
mercede suam Scdo dz opera vitare Ille vtiq bn ie- 2º
iunat qui se a malis opibus abstinet Qui aut ie
iunat a cibis et no abstrahit se a vicijs Similis e dyabolo
qui nuqua comedit sed semp ieiunat. Sp vigilat et 3º
tn male facere no cessat Tercio dz paupibus recordare
Nam ecce tu ho ieiunando paupibus largiendo Cum
ho tu tibi tercia vel quarta fercula ponunt de singul pte re
cipe ante te pone donec veniat paup ho tui petens
des i noie xpi Un ieiuniu fidele multu sic heg
Ex [illegible] dam bn regent et deo placerent sua servicia
et sel pmissa e vre adquirunt et cu i ebriate cec
rege occidit et filios Un et nos cu ieiunamus fugiunt
a nobis vicia Dum vero i ebriamur i trficiq omis vir
tes et rege et ipsi cu quo corpus et aiaz regis Rogem gr du.

. De eodem sermo .

Lavamini mundi estote etc. Dulcis ihs.

. De confessione

Ex hoc quod nobilis e mundus wlt ut omnes qui
i suo servicio apparere volunt sint mundi corde et corpe
Un dicit ysa. Ista pporta verba qui dicit Si vere
vultis esse filij patris mei tuc conversatione corda vra
pura confessione i qua nitts hoc merere gratiam ut confi
teat sua peta Et ideo tercia dnt esse i confessione Pri
¶ primu e quod sit humilis et obediens Un ic Bn. dic. humilis
dz ee confessio et oro verecunda no ridiculosa quod qui
emendare transgressio pcti no pot Sz heu multi
sut quibus gravi esset eis dare dies i pane et aq

¶ Scdo quod sit pctor constrictus quod quicquid i iungat sacerdos ppe suo i pleat.

i iuuentute · qua qd' q̄ p̄mu aīmu i p̄ . iio extaret dit
btus Aug⁹ q̄ ɀ confessio om̄ malorꝫ e̅ i itiu om̄ bo-
norꝫ Scd'm e̅ q̄ confessio dꝫ ee velox tu sanitate corp̄is
Na si ho wlt differre a iuuentute i senectute v'l a sanitate
ad infirmitate tt de ip̄o certa spem h̄re no possum⁹ Vn̄
dicit btus Aug⁹ multos timore mortis confiteri
vtrū confessio eor̄ sit vera ul̄ ficta nescio no dico q̄ sal
uent̄ nec q̄ dampnet̄ Qui g° saluari volut confi
teat̄ du san⁹ e̅ ¶ ꝫ° dꝫ confessio ee vera ꝫ i tegra q̄ oi̅a
q̄ fecisti dicas ꝫ no alia te accuses nec noies p̄sonas
cu quib⁹ tu peccasti Sꝫ ego su qui peccaui Si aut̄ vis
confiteri tua peccata dicas tali mo vt oi̅a i tegl̄r dicas
ꝫ no diuidas vni ꝫ iterū vni p̄cta confitendo na si confites
oi̅a ꝫ vni p̄tin scienc̄ suas p̄ pudore vtiqꝫ sibi
Boeti⁹ Op̄ꝫ vt volu̅a tua detegas · si ip̄e medicat
expectas ul̄ affectas salute ꝫ . dꝫ hemo Ex⁹ quida
aīe sue periculosa fecit peccata q mo p̄ hoc p̄ p̄riu filiu
occiderat ꝫ q̄ plurima p̄cta p̄petrauit Qui tam
i tegral̄r fuit confess⁹ q̄ p⁹ confessione vidit illu de
mone qui sibi illa p̄cta i gesserat q̄ confiterat q̄
laq̄o se suspendit p̄ dolore Vn̄ q̄ p̄ꝫ q̄ntu valet
pura confessio q̄ mundat hoiꝫ a vicijs ꝫ ergo g̃re

· De Ieiunio ꝫ p̄nia ·

Penitemi ꝫ confitemi vt deleant̄ p̄cta
vra Dei filius qui e̅ consolator oi̅um p̄ccator
consulit nob vt si volum⁹ saluari q̄ querta m̄ a p̄c
catis ꝫ agam⁹ p̄niaꝫ Vn̄ poit i p̄lice ta · p̄nia
ta e̅ q̄ de⁹ misericors e̅ Vn̄ d̄r dns Quacūqꝫ ho̅e
peccator i gemuerit p̄cta sua saluus erit ꝫ dic Nolo
morte peccatoris sꝫ magis ut conuertat̄ ꝫ viuat Scda ta
e̅ q̄ nescio qua diu viuim⁹ Vn̄ ysi⁹ Incertu est
oe tep⁹ ꝫ ideo festine⁹ ad p̄niaꝫ ne mors repetina
nos preueniat Na d' p̄ctis nr̄is nu̅q̄ debem⁹ ee
securi · sꝫ semp̄ cogitare int̄ nos · si no penitem⁹
du viuim⁹ p⁹ morte carebim⁹ eterna consolatoe
Vn̄ grḡ · Meli⁹ e̅ ut ho hic peniteat q̄ i futuro eternis
suplicijs refrenet̄ ¶ ꝫ̄ ta e̅ nis constitutu · sic em̄
sit p̄ iudiciu secular̄e Si fur p̄ondet sibi furtu ꝫ
tt q̄ se p̄rogitat simile de uoluntate peccandi fac
p̄niaꝫ | Vn̄ ysidor⁹ Esto primus ad p̄niaꝫ sic ad culpa

Et tamen est quod sit contritio vera Augustinus dicit contritio est peccata deflere
et deinceps non admittere Nam qui ita penitet peccata
ut iterum contritione agere nesciat Exemplum Erat quedam civitas ubi erat
fossatum ubi erat pons arctus ultra profundum et fetidum lacum per
quem transiebat forenses Tandem venit unus homo vidit quod arctus
esset pons cogitavit si omnes transibit attendentibus in lacum
cadentibus Exspectare vellet donet adversa ... dum sic pius homo sedet
iuxta pontem venit ventus et eum in lacum proiecit Per
civitatem intelligitur regnum dei. ubi forum magnum est non verum spe-
culum sed gaudium angelorum ad quod vadit pons arctus i. penitentia
dura qui habet contritionem non timebit et evadit lacum infernum
Per pigrum intelliguntur illi homines qui timent si ieiunent
omnium die quod destringunt tamen tunc multi sunt qui ob festis
sextas ieiunaverunt et fortiores illis sunt quod facere nolunt
Et ideo peribunt etc

Dominica In xl^a Sermo.

Convertimini ad me in toto corde vestro. Verba

ista scribit Iohel propheta Et loquitur in persona Christi qui
est omni dilectione plenus. quod ipse est rex Christus quem peccatis
meis offendimus Nos vocat ut convertamur ad ipsum
dicens Convertimini ad me etc Deus autem convertimur propter tria. Primo
ad honorem dei. quando autem convertimur a peccatis et bonis
operibus inherentes tunc deo honorem impendimus unde dicit
Salomon. fili mi converte a peccatis tuis et da gloriam deo Secundo convertimur
deus propter letitiam angelorum quod gaudent de vera conversione Luce
Gaudium est angelis dei super uno etc Non magis plus
gaudent angeli de uno peccatore converso quam de xcix qui
non indigent penitentia Tertio Deus convertimur propter nostram utilitatem
quod tunc convertimini regnum meretis eternum Exemplum Quidam
dixit se potius in infernum iturum quam delicta recedere Ta-
de tempore plus sibi multas penas exposuit in inferni tamen
ipsum convertere non potuit Unde Episcopus dixit Ergo penas
inferni non timeas tamen si primum istud sustinere potius Accipe
digitum et igne ponas. que non potuit sustinere
Sed cito illum extraxit et mitis dixit O miser tanta punitionis
non est in modicum istud sustinere non potes quid
est tu propter te eternum igne oportet me sustinere Contu-
sum recessit a miliere et convertit se a peccatis suis et de
eius misericordie suscepit sibi omnia peccata indulsit Rogemus
ergo dominum etc etc

Recogitabo tibi omnes annos meos in amaritu-
dine anime mee Verba proposita possunt expom
de contritione cordis nam qui erat dulce et mellifluu
ad peccatum per totum annum modo hic de hee contritione sp
tera pmo quia contritio dat nobis eternum gaudium vn
Salomon dicit Cor quod novit amaritudinem sue peccatis et
gaudium non erit 2o contritio placat deum contra quem quod peccata
sumus per totum annum in mal cogitationibus in proloquiis
ope malo pq in terminus in dignationem dei contritione pari
ape malo pq i termin i dignatioe dei contritione pacificamus ¶ 3o demus hee contritione · que quia contritio lavat
et mundat hominem a sordibus peccatorum contra hoc conditur audiam
¶ exemplum Sanctus basilius commonuit quandam meretricem ut se co-
rrigeret et contritione arripet peccatis suis · et promisit ei
vigilare et contritione conversiones ... excitaret · que dixit tu
facit quod deum precibus extensibus exoraret · que dixit tu
peccatorum relaxationem ... cum venisset invenit corpus bu
basilii in inferno iacere · et illa nimis flere cepit pro
morte sancti basilii et contritione habuit de suis peccatis
omnia peccata sua fecit scribi in cedula et posuit ea in ma-
nu dicens pro se sit ut promisisti ora deum pro me hor
fac quod istis peccatis confessa sum Et per longa hora mani
basilii aperiebat et cedula deleta inveniebat / Et hoc sig-
num fuit quod deus indulsit ei omnia peccata sua per contritione
cordis sui in fine etc

· In Jeiunio Sermo de orac ·

Cum oraveris intra in cubiculum et clau-
so hostio ora patrem tuum · Verbis istis scribit
nos Verba ista qui loco ... dat nobis consilium que
nos facere debemus cum orare volumus deum ut impetret
peccatis meis dicat sic · hoc cum orare petis intra in
cubiculum etc et in secreto loco ne aliquis impediat
te in legatione tua · quam mittis ad deum · et clauso
hostio ora patrem tuum qui fecit et redemit te ¶ No-
tandum quod oratio debet habere tres socios qui conducat ea
ante conspectum dei et ibi perficiat legationem anime primus
humilitas secundus est puritas cordis que facit viam facilem et bu
lenta ut velocius possit ad deum venire pura et sine
confessio dectat anima · invitat angelos in adiutorium fu-
gat demones efficit peccatori veniam et gratiam hic plus

P(er) nuntius e(st) co(m)pulsio. h(ec) d(icitu)r co(m)pulsare ad celu(m). ut i(ste) re-
mittat ad p(er)ficienda(m) legatione(m). Et h(oc) d(icitu)r de tusio
pectoris h(oc) publicanus de(us) q(uando) dixit Deus p(ro)pici(us)
esto m(ihi) peccatori etc. Un(de) ysidor(us) Dum oramus peccata tunc
debem(us) et p(e)cc(at)a mea ad memoria(m) reducere ¶ 3o sonus
e(st) orationis fletus. iste nuntius lavat a(n)i(m)a(m) ut oratio claritatis
videat cui assistere debeat. Un(de) Oratio ho(min)is celos pe-
netrat et usq(ue) ad altissimu(m) deu(m) ascendit ubi suave(m)
reddit odore(m) i(n) qua tota trinitas delectatur. Ex(emplum) Ex(emplum)
pueros qu(os)d(am) iacebant i(n) uno lecto et fiebat maxima to-
nitrua et fulgura illa nocte. Ille pu(er) qui i(n) medio
iacebat surrexit et genib(us) flexis oravit. Que(m) cum
alii deriderent subito fulgur combussit alios pueros
et orante(m) puer(um) no(n) tetigit. Rogem(us) ergo deu(m) etc.

Sermo [illegible] Ad co(m)mune p(o)p(u)l(u)m

[Q]uando fuit hora vescendi veni.

Quando fuit hora vescendi veni huc et comede
nobiscu(m) pane(m). Ruth ij. Hec sunt verba q(ue) dixit boos
i(n) agro suo p(ro)ut esse ... q(uo)d de boos i(n) quo e(st) ...
ad Ruth i(d est) fidele(m) a(n)i(m)a(m) i(n) agro eccl(es)ie volenti hoc
p(re) ... comitari corpori suo. Dic(it) e(n)i(m) Ruth
deficiens i(n)stetit a(n)i(m)a de verbis in co(m)munione. Et p(ri)mo
de t(em)p(or)is oportunitate cu(m) dic(it) Cu(m) fuit hora ve(scendi). Sec(un)do
de acceptabilitate cu(m) dic(it) veni huc. 3o de sume(n)-
te abilitate cu(m) dic(it) Comede pane(m) n(ost)r(u)m. Et p(ri)mo i(n)stat
t(em)p(or)is oportunitate dicit Cu(m) fuit hora ves(cendi). Ex(emplum) natur(a)le
medicine ... debitu(m) ... qui i(n) hyeme valet dare
medicina(m) forte(m) et co(m)pulsiva(m) Un(de) i(n) augusto no(n) valet
dare ... nimius estus valet i(n) hyeme p(ro)pt(er) frig(us) si i(n) vere
... aer e(st) temp(er)atus ad vita(m). Sp(irit)ualis Medicina est
corp(us) (christ)i que d(icitu)r medicina saluberrima q(ue) fortis est
que nil male relinq(ui)t i(n) a(n)i(m)a si debita p(re)paratione sumit(ur)
Unu(m) p(ri)mo facit ea(m) volare ad excelsum si decenter
illo t(em)p(o)r(e) sumit(ur) ... omne t(em)p(u)s valet adsumendu(m)
... Circa hoc t(em)p(u)s statuit. ut nullus fidel(is)
abstineat alias n(on) esset homicida sui ip(s)i(us) i(n) a(n)i(m)a sic
se p(er)mitteret mori fame i(n) corpore. Se determinat
boos t(em)p(u)s dicens Cu(m) fu(er)it hora ves(cendi) ... di. No(n) ante

nec post· qserua qsuetu tpe· Hoc figatu est exod
In mana qd colligebat filij isrl' no i sero nec i medie nec aliquo tpe nisi i mane· z ieiuni z h valuit
eis ad tria· Pmo ad spm recociliandu z ad futuz
fide xpiamitatis Scdo ad i firmitate expellenda
z ad nec firmeta z talciameta qsuada Spualit sr
Sn· tria hz ho i mudo· diaz corpore spuales· Hec
oia p corpus xpi recipiut melioratoez qn debito
tpe recipit ab aia ditat i virtutibus z gra diuina
Corpus fortificat i natura· ho pspat z paralia
sm d crucite primo regnu dei z· q· d· In tendite
pncipalit ad diuina bona quda In his habebitis
oia alia bona creata Ieiuni qd z mane colligit
Ieiuni ut simus bn dispositi mane z no repleti
crapulatis nec sero senectutis· si mane iuuetu
tis Et Scdo i firmit de accessu placabilitate cu
di Veni huc Ex corpus morale· ad gressu hois corpale
requirit duo ut pedes pcedat corpus Et pedes ele
uet de terra frequenter z si pmu istoz deficit no
fiet gressus i tueniti Spualit pedes aie sut i tel
lectus z affectus· qn qd qd ced ad corpus xpi des
omi sollitudie sollicitaci· ut placeat deo z sub
eius i celo Et Scdo qd duo faciat ut pedes pro
mittat crepi l· i tellectu z volutate seqstrat
ab oi recreabilitate z carnalitate vt sz i
tellectus n' i terrim cogit, nec affectet volutas
i terim n' de terrenis q ta pedes eleuet i sup
nis ponens z figens eos sr filud sapientis
z apli dicentis Que sursu sunt querite vitel
lectu Que sursu sut sapite quatu ad effectu
hoc e vei huc q· d· Veni credendo de sacramento
z desiderando sacramentu huc i· ad comunione
xpianoz na maneas int paganos sarra
zenos iudeos hereticos z malos mortales
peccatores Vnde venit illa de qua ait sponsus
ad sponsa meam Cant pulcri sut gressus tui
i calciamentis tuis filia pncipis Qua fit filia
pncipis qn ei i funditur gra i qsone· sed hz
gressus pulcros i calciamentis qn eudo ad corpus

xpi in sui dolorem suffragia et exempla sctorum qui
fuit in celo hoc figuratum est nobis in manna de quo
legit Exodi xvi cum filii israel pre esurient terre promiss
omnibus miserunt duos exploratores ad terram qui veni
entes attulerunt et spiritualem botrum in pertica una pende
te ad terram quos fructus cum gustassent non timuerunt
deserto manna spirituale desertum mundum signat terra
sancta celum empireum fructus terre bone bona celestia.
botrus primum id Cant. Botrus cipri dilectus meus in
vineis engaddi Exploratores in illam et voluntate
anima bona spiritualis Et cum ad fructus celestes
pervenit exploratores qui veniant ad terram sctam
i. ad celum cogitando celestia et desiderando celestia
q sic perambulabat per cogitationes et scta desideria
venientes cum fructibus terre et botro i. xpo et se
spirituale mortem sit et vilescit in corporibus [illegible] hoc e
vere ad gustum i. ad corpus xpi [illegible] omnia delectamenta
corporale mortificat e in mente [illegible] in sacramento
nos desumentes habilitate [illegible] comedita
pane celi [illegible] morale panis non sapit hoi qui fuit
infirmus qua diu [illegible] gustus febricitosus [illegible]
q sicut est ut lavet os [illegible] febricit cuius
acerbitas lavat et purgat illa febricitate q infirmit
gustus et panis incipit ei sapere spiritualiter Sic
hic qui nunc volt comedere panem celi [illegible] gustu
cordis sanum multo plus qua sic comedere corporalem
et cum desiderio et delectatione amorosa sumat
q et si illo [illegible] delectatione et appetitu [illegible] e quod
[illegible] e febricitosus Et sic gustum cordis [illegible]
peccatorum in fine [illegible] e remedium ut lavet gustum
cum aceto acerbo et limitur e acetum et refrigeratum
signat dolorem de preteritis peccatis qui dolor e sicut
[illegible] purgat [illegible] i. cogitaciones et desideria ad
pietatem refrigerat et lenit concupiscentia carnis et
sic fit habilis ad panem celi gustum cordis et hoc
e comedere nobis [illegible] panem q.d. Curate ut habeatis
gustum sanum i. appetitum amorosum ad panem [illegible]
receptione eius [illegible] illo sacro et in statuto [illegible]
Rogemus ergo etc.

Custos domini glorificabitur. Prouerbiorum xxvij. Ad litteram
fuerunt quatuor custodes custodientes [illegible] in sepulchro
[illegible] habere quod vnusquisque militum custo-
diens vestimentis [illegible] pro se et tunica quasi [illegible]
vestes [illegible] alias vna tunica et pro tunica [illegible]
tulis spiritualiter qui in formam [illegible] eorum designantur
custodes qui custodiant [illegible] in sepulchro cordis
tui. Quod si feceris ut [illegible] est [illegible] de nobis quod cu-
stos domini glorificabitur in patria celi in gloria eterna. Quia
primus custos est [illegible] elevata. Et moraliter
vinitores faciunt specula in altis illo tempore quo vinea
floret et fructificat ut ab eorum specula possint respi-
cere et videre ne vinea ledatur in floribus et in fru-
ctibus. Spiritualiter anima quasi vinea [illegible]
tes [illegible] virtutes [illegible] vinitor [illegible]
in vinea id est virtutes florentes quiescere [illegible] qui pla-
tauit in anima [illegible] et animam [illegible] dignitate [illegible] debet
quilibet fidelis [illegible] specula elevare specu-
la in vinea sua ut ipse vinitor et vites florere
possint custodire sine offensione. Et hec specula
est intellectus qui in [illegible] cognitione elevata circumspi-
tiens [illegible] ad vineam. ¶ 2us custos est dilectio
in flandria [illegible] vulgo [illegible] quanto [illegible] est preciosior
et valencior tanto feruentiori amore custoditur
[illegible] arbor vel
arbor florens [illegible] qui [illegible] deberet ferre
fructum qui valeret contra omne malum [illegible]
prima dilectione illa arbor custodiret. Spiritualiter
corpus [illegible] quod continet omnes thesauros [illegible] Et
est arbor [illegible] florens [illegible] si florens
[illegible] ad [illegible] debitum [illegible] mortem
[illegible] fructum [illegible] arbor [illegible]
[illegible] dilectione [illegible] ne flores
[illegible] continue [illegible] pluuia
et ventus [illegible] florida arbore ne fructus
amittat. pluuia [illegible] et ventus superbie. faciat
flores cadere [illegible] fructum contra omne malum
Hoc figuratum est Gen. 2° vbi legitur quod deus plantauit

lignum vite in medio paradisi et posuit ante paradisum
angelum cherubin et flammeum gladium atque versatilem
ne esset accessus ad illud lignum quod sic fructificaret.
Spiritualis paradisus est anima in qua nitent amenitas om-
nium virtutum fecunditas omnium angelorum gratiarum celestium
et fluositas divine sapientie. In huius medio plantavit deus
lignum vite id est corpus Christi dans vitam removens omnem
infirmitatem peccati et senectutem male consuetudinis
quod tria valuit fructus illius contra mortem infirmi-
tatem et senectutem peccati dicit Augustinus. Sed quo sedens cherubin
locavit ante ianuam paradisi cherubin id est plenitudine
scientie divine ut sit circumspectio vigilans et de hoc fla-
meum gladium id est legitur debemus subicere omnia et in se corpus
sic scriptum hic dilectio dei flammeus quia in flammas ire
quasi accendere et creatura accurrunt in se ipsum
et reflectendo in deum hic de dilectione et flamma caritatis
ascendit devotio timorosa. Ambo (?) precedunt
ad illum dominum qui accedere. Tamen dominus est mel sed non
comedit cum aliquis sine labore. Propter quod vere apostolus dicit
cum extra operando et orando. Spiritualis apis est ani-
ma Christi et est mel gratia dei. Aculeus timor dei pu-
nitis si ... quia dominus ... timore
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
...
et ... thoma ...
...
...
... margareta ... fluxus sanguinis

Spualit' thoma illa est fidelis aia q nuc apput
se & voce grē sue i habundancia suscepit[ing]
lept i habundātia se merit · qr i grā illa q[ue] inar
grarita · valente grēa oe malu · gtepnt & suscepit
du mo clausa fuit sic i aia manebit i deuocone
& dulcedine vsq ad fine vite ¶ Tercio custos e vi
gilans prudencia ee quauis sit ibi gtis eleua
ta dilectio i flamata deuotio timorosa · q tn
nl pdest sine prudentia · vigilante gtra i petum
i inimicoz s · i pestacones carnis mudi & dyaboli
Ideo hic custos magis e necessar̄ quia aliquis
illoz tenu q pz hz' sit e'zu rorto aut i uimen
e custos vigilans cuius optie custodiunt ab auib'
& ab aliis nocetibus uiuis & ut his Sz qui i ponitur
solitudo q' ipletur saccis & dispoi qu sit ho' et
terrores ipm fugiunt credentes ipm esse hoiez
Sz pcqua expuit gsse no mouet nec clamat
et i ceperit ei appropiare & finaliter ponit se sup capi
cis Et cognoscit ipm no esse hoiez veru & tu
desceruit frutus oculi Spualit' monumentu p'
fuit rorto & io aia q nuc x' sepelliuit i ea
sicorta de · q si hz prudete & vigilate custode
ut optie custodit Sin aut cito destit' & expelli
de hospicio cordis Ideo curea te grē vigilantem
custodem ut tecu maneat & tu secu i eternum
¶ Talis aia pot dice ego dormiui & cor meum
vigilat · q · d · Nuqua est hora u habea vigila
tem prudencia sup tota vita mea Rogem

Notabile bonu de corpe xpi

Quicumqz vult digne communicare debz hre
tres virtutes scilicet i · virtutes que eu ducunt ad altare
· i · ¶ Vna dz amplexi corpus i tm vt q' sui obliui
scatur q' ipse ipso corpore conciabitur & trepidet [illegible]
e gtreitus q tanta dz esse quanta fuit dilectio i
· 2 · pcias ¶ 2a pot timore · q dz certitudine aiaz q
timeat ne forte sit i digna ad pcipiendum

Sequitur ordo in die palmarum etc.

a priore missam vna tm oro dic et ewang legit.
Sed in luca factu e cu appropinquasset ihs pmita ¶
pori missa bndicat. Osanna filio Occurrerunt turbe
ad horas ordes de passione dni recitant^r Infra tria
i fferant^r rami palmarum ante maius palmarum altare
inter quas no desit oliua si i ueniri pt ¶ Post tria legat^r
lectio absqz tytulo lco. Venerunt filij isrl i helim de=
inde procedant duo qui i cipiant an Collegerunt
Et chorus psequat^r vsqz credet i eu Hinc cantores so
dici sbiungant v. Vnus aut ex ipis Quo finito Repeti
Ne forte ve. Chorus psequat^r. Deinde legat^r ewang sm ma=
tu Cu appropinquaret ihrlo. Sequit^r ipa bndictio Qua Circumdederunt et Appropinquaret
finita canta dn Turba multa Deinde precedentib9
cunctis cum crucibus et reliquiis sanctorum dis=
tincto ordine i ponat sacerdos an. Ante sex dies
an. Cum audisset ppls vsqz dum veniat ad locu
stationis. Ibi alterinsecus ordinatis et reliquiis
et crucib9 i medio gtra crucem. cantetur an Cum
appropinquaret Qua finita i cipiant pueri ex pte
crucis Glia laus et honor tibi Quibus versibus fini=
tis. cantet vnus O crux aue spes Te summa ve=
bus ipe i nixerit. velum de cruce tollant. et
omis vrea eam alag solito i clinant Deinde dn
pueri hebreorum ve. an. Pueri he tol. pueris
ponentib9 vestimenta aliis ramos Oe an Scptu
e enim Sacerdote se prosternete. Donec pueniatur
vsqz Postqua aut. Tunc redeant eodem ordie
qz venerant precedentib9 cruce et reliqiis sanctorum. Cu
hat dnt Occurrerunt tbe ¶ Ad introitu vero porte
cymiterij ul' ecce. R Ingrediente dno In choro R ¶
Circumdederunt Oic quiagat missa. Ad passione de
Dns vobiscu Ord et i ceteris obseruandu e sic tn i
parasceue Oz glia t dne no subiungi ¶ Hodie eo
qd' passiones lege i cipiu. Adoratione de cruce diac.
Et ducat vsqz i cena dni Ad horas ut i verb illi
tu R.Y.8 a. v. pt predie. ¶ Si aliquod festu i 2 No
feria ut i 3 i 4 occurrerit R 4 maii laus illi feriis
ascepta in eade precedentis ebdomade fia portisant

Feria 2a — cum Antiphis eadem die ad horas notatis. Feria sexta
In vit[is] Arimbesurani. q[uaere] 4 i iij. 2. q. feria tercia
Evo hodiernum usque Et abscondit se abeis contendit.
¶ Feria quarta ad missam dicitur due misse orde[ne]s Et du-
e lectiones leguntur ad priore dns vobiscum non dr sed ad se-
Feria 3a — quente Et singulas recipiunt genuflexiones dy-
acono dicente. Et velum templi scissum est. deponitur
velum. illud quod est ante crucem remanente. usque in pa-
rasceuen Ad inpositionem dn[or]um Cetere lux tenebras Adu[e]sperae
pulsantur om[n]ia signa h[oc] ingressus prelatus aduobus i[n]
ponitur vel Cetere aut. Iuniores an[te] Cottidie aperit[ur] port[a]s
tam sicut i[n] privatis diebus diu[ersas] Cetera om[n]ia propter eccla-
re tunc sicut i[n] summis festivitatibus omittit. Co-
mpletorium solito modo tunc dns si ve di fratres ihs i[n] agonia.
Ad Matutinas — Ad mat[utinas] et xxiiij. candele i[n] sanctuario ordinatur. q
ad nocturnas ante sacerdotis ingressum accendunt[ur]. ad
mat[utinas] non dr Dne labia mea. Nec Deus i[n] adiutorium
nec venite nec Gloria patri. omnino. nec benedictio quatr[um]
nec capitulum aut oro Sed tantor i[n]ponat An[tiphona] cum psalmo
venia subsequente Ad inceptionem singularum Ant[iphonarum] et ver-
sorum tandela candelarum pte vincissim et ocultare ex-
tinguntur. Per tres noctes lamentationes iheremie
primas tres lectiones lamentabili modo legunt cum hebraico al-
phabeto Adulterum submicto versiculo. Ierusalem re[v]ertere
ad dominum deum tuum Tres sequentes de tractatu sancti Augusti-
ni super psalmo Exaudi deus oro[nem] Tres novissimas de epistola
que hac nocte leguntur incipiunt ab eo loco epistole ad
corinthios. Primum quidem vobis quidem i[n] terram. usque
ad. Cetera cum venero disponam. Infine non dicitur Tu
¶ — aut. Nec hec dicit Sed ex cunctis lectionum expletio fiat.
2a — Secunda nocte abeo loco loco epistole pauli Ad hebreos
legunt festinemus i[n]gredi i[n] illam requiem. usque ad
discretionem boni et mali In tercia nocte legitur christus
3a — assistens pontifex. usque expectantibus se i[n] salutem. Spe-
ciali sede et tertie nocturne lectiones de usus et nocturnales
et diurnales more usum qui ad officia defunctorum
pertinet finiantur. Lector aut[em] prime lectionis cuiuslibet
nocturne. cum ipse psalmo ne praeintonavit ipse legere in-
cipit. In primo nocturno An[tiphona] Zelus domus tue et cum
psalmis. Salvum me fac et ut reperitur i[n] libris matutinalibus
per totum etc.

Nocturnus iii R[esponsorium] Judas q[ui] d[icitur] No pulsat[ur] Mat[utinis] laud[ibus] sic finito . iii R[esponsorio] mox vesperia inchoatur . Sequitur laudes cum justificeris cum reliquis ut V[ersus] Xpc factus e[st] pro nobis ob[ediens] v[sque] ad m[ortem] | Laudes

¶ Ad laudes dominica . Traditor aut[em] . Ad Bened[ictus] in cantu cum custode | j

ecclie subtrahit[ur] tunc omne lumen aliis prius extinctis Et in
cemetrio recondit[ur] . Finita aut[em] an[tiphona] cum psalmo Benedictus
vna parte cantet[ur] . kyrieleyson . Ex alia parte cantet[ur] V[ersus] Qui
prophetare . Retro altare aliqui versus in choro cantent V[ersus]
Dne miserere Obsecro chorus Xpc dns factus . In 2a vice . ky-
rieleyson kyrie . V[ersus] Qui expansis . Retro altare V[ersus] Dne miserere
chorus Xpc dns factus Tercia vice ut kyriel . xpe kyriel .
V[ersus] Qui passurus . Dne mis[erere] chorus Xpc dns factus e[st] . ¶ | ij

¶ In sacra nocte kyriel . V[ersus] Qui celi dne nobis e[st] hostia pro
nobis Dne miserere . Xpc dns . ky . xpe . V[ersus] Vita in ligno mori-
tur Dne miserere . Xpc dns f[actus]
in fernus et mors despoliatur V[ersus] Dne mis[erere] . Xpc dns f[actus]
k[yrie] x[pe] k[yrie] . V[ersus] Debita morti Ade soluisse prius mite V[ersus] Dne
mi[serere] . Xpc d[ns] f[actus] ¶ Tercia nocte . kyrie Agnus Abel iusti | iij
mundi qui dapna tulisti V[ersus] Dne miserere . Xpc dns f[actus] . ky . x[pe] e
ad . Opetis in ligno pro nobis corde benigno . V[ersus] Dne mi-
Xpc dns . ky . ky . ky . V[ersus] Vltra non moreris deitatis iura
teneb[ris] V[ersus] Dne miserere Xpc dns factus e[st] vnus . Rex x[pe] factus
omnia . Quo finito quadrum [?] complebat . et post silencio a singulis
dicatur Aue me Deus miserere mei cum V[ersus] Xpc factus e[st] pro nobis .
Signo facto consurgunt et ¶ Ad primam . psalmum Judi- | Ad primam
cetur dicat[ur] insequens fine dic[tu] Xpc factus e[st] pro nobis obe[diens] . Sibi
gat Sacerdos prostrato dicat Aue me et Credo in deum . Ergo bo-
tatur finito pro missione mei Et sic cum V[ersus] Xpc factus e[st]
hora finit[ur] Sic e[st] reliqu[e] hore finiantur Credo in
deum . Premisso in Completorium . Hic ordo preter hos | ¶
dies non mutatur . In quo in parasceue die . prius filio non
pep[ercit] . De prius Xpc factus e[st] pro nobis . In sabbato vero iste V[ersus]
Conparate factus e[st] loco eius . Et hic . ¶ Nona finita sonat[ur] | Ad missam
omnia signa ad missam Et deinceps non pulsent[ur] vsque in | In cena domini
sabbatum ad missam . Hac die in quinta feria . missa festiue
cantat[ur] absque Gloria in excelsis . Sed ad introitum Gloria p[atri] . de
¶ Credo in deum . kyrieleyson . Cetus Agnus dei Sic in quibus dum
ta cantat[ur] Corpus dni in precedenti dominica reseruatum
hodie cum illo datur . quod e[st] ad pro nobis consecratum . Et missa
parata ordine suo Agnus dei cum absque osculo . Altaria
et omnia post dictum denudentur . Cuiusque denudatio vsque | no
dum sacerdos discedat differt[ur] Quando tria vice Agnus

decantant. Dona nobis pacem non subiungitur. Per hos tres
dies pax non datur. Communione finita omnes qui voluerint
communicent. Imponente sacerdote ante calicem salutaribus psalmis.
Credidi et cum religiosis post vesperas psalmus vespere. Christus factus est pro nobis
Magnificat ante. Cenantibus autem. Deinde oracio et missa cum benedicamus
domino terminatur. Benediccio non datur. Nec aqua benedicta datur populo.

Nota — ¶ Et due magne hostie et etiam parve quantum ad populum sufficiat
hac die consecrantur. Et hostia magna consecrata servatur usque in
parasceue. Reservantur autem in tegere oblate benedicte usque
in parasceue sanguine penitus consumpto. Quas sacerdos cum
omni diligencia honesto loco recondit. Precedente cum cereo
et incenso. Moxque ad eundem locum lumen ponitur quod cum
aliis ad matutinas extinguitur et postea non reponitur. Et sic
missa cum vesperis finita itur cenatum. Crisma vero secundum
decretum Fabiani pape cremetur cum cera. Sed usque
ad festa omnes tres vel quatuor guttas si necesse forent vel tres.

Inparasceue. — ¶ In parasceue ad nocturnos omnia eodem agantur ordine
quo et pridie. In primo nocturno ante. Astiterunt reges. Et omnia sicut heri fecerunt
omnia ut in libro matutinali. Post laudes. Proprio filio non.
In parasceue a matutinis usque ad prandium dissaltati maneant
ad primam tabula tam diu pulsatur. Sic hesterna
die scilicet. Eodem momento etiam ornamenta mobilia que
de ecclesia ledi possunt auferantur. Inmobilia vero velamine
aliquo defendatur. Nam et etiam scopanda est. Post
sextam paratur crux ad altare. Post nonam sacerdos se preparet
ad officium quod est loco misse celebrandum et incipit

Ad missam. — at absque tytulo quasi ad matutinas. Leccio. In tribulacione sua
dicit. Tractus. Domine audivi. Deinde dicit sacerdos
Oremus. Flectamus genua. Levate. Oracio. Deus a quo et
Iudas. Dicitur item sine tytulo altera leccio. Dixit
dominus ad moysen et aaron. Deinde tractus. Quo finito legitur
passio sine tytulo. Egressus ihesus. Antequam autem passio
legatur due parve syndones super altare in transversum
ponuntur que in eo loco ubi legitur Partiti sunt vestimenta
hinc et inde abstrahuntur et sub tabulas in modum furantis
subtrahuntur. Finita passione super altare recitat

Scabellum ante altare. — sacerdos Oremus dilectissimi et ceteras ad illas autem que
sunt quasi prefaciones sequencium oracionum. Ut est Oremus
dilectissimi et ceteras quemcumque stat erectus. Quibus singulis finitis
mox subiungit sacerdos. Oremus. Flectamus genua.
Omnis veniam petunt deinde non surgunt donec finiatur oracio

Omps sempit ds p'ta dicat. Leuate Ad qd dc'' se erigut
os Et ita fit qtera. Excepto qd' adorez q pro iudeis de
quadmatio tn agit'. na et an illa a sacerdote fflecta9
ge. no pnuciat' s; incepto Oremg cu pcedenti eig p-
fatione p pn qtinuat' Collectis finitis sacerdos No.
et ceteri altaris ministri aduestiariu' cedut et
casulas stolas et qphanones. calciosq; deponut Et
i chou ad salutanda cruce queniut Crux q suste-
tat cantet' V. Pple meg. Jn fine cuig dr' Agyos
Et subiugit chorg Scus. Et quotiens illud ubu
repetit. ad ianua uenia petut. Sequit' Crux aduei
Agyos. Sequit' Scus Jnterra uite V Quid ultra de-
Agyos. Sequit' Scus Deinde finito eode cantu ab-
lato uelamine psentas cruce i ponit'eu. Ecce lign'
crucis. Ad qua om's venia petut. Jn eode aut mo-
mento quo crux ista denudatur in choro etia de illa
magna velamie deponit' q e sup chou i psentia
ppli. Ad antiphona Ecce lignu Scu i mandati. Sub-
iugit' dn. Denuo repeti'. Sequi'. Du fabricator m O
admirabile pr. Crux fidelis et ad singulos sequetes
vsg. vicissim pmg usq Crux fidl'. V. dulce lign' reti-
peat. Jnterim du pple meg cantat' i choro tapeta
stnit'. sup q mox ut crux denudat'. vnusquisq; No.
vt sunt i ordie tribg vicibg se psternetes aliq-
diu iacent et pgbet de ymagine crucis pedes tm
osculant' Jnpa aut salutatione vnusquisq; hat
qua s dns donauit utit' ordie Pacta salutatioe
crux ad altare defert' Tunc sacerdos pcedens . Ad missa.
corpale explicat. et accepta cu corpe dni patena
sibi et calice sup illud locat. et facta qfessione corpg
dnicu et calice solito more qpit Jncensoq; adhibito
et lotis digitoz. qtinuo sumitatibg tonali voce sed tn
mediocri i cipit Oremg Pcepts salutaribg et pqsqz
i fine dicte orois. queutu subiugente Sz libera
nos amalo. Pqq plane dicto Pcia s. s. om's vn der
qrme. sumit decorpe dni. et cum eo P qtuor oras
calicis scdm solitum cruce sca mittit i calice ita
nichil dicens. Subsitat' aut comu. no qseratu pcedg

dicunt · et communicant ipsi · et alii qui voluerint. Tunc siquid
de eucharistia residuum fuit · ipse met sumit aut alicui
dat cum hostia aliqua causa periculi si forte eue-
nerit reservata. Communione facta percutitur tabula
ad vesperas et cantantur · his ita factis sequitur psalmus
ad vesperas Confitebor ad vesperas cum versiculis · Super magnificat
an. Cum accepisset acetum finita vespera sequitur Completorium

In die pasche. Infra ebdomadam pasche omnia ad nocturnos et omnia agantur ut predi-
ximus. In pace psalmus. Cum invocarem omnia ut in laudibus matutinali-
bus laudes. V. O mors ero mors tua · morsus tuus
ero inferne. In Sabbato sancto maneat discalceati usque ad
primam. In summo mane ornatur ecclesia · et altaria palliis
nullumque lintheum super aliquod altare mittitur quod non sit
lotum post tempus. Prima eodem ordine sicut hesterno
est agenda. Sacerdos cereo qui in hac die est benedicendus
inscribit ... et annus domini incarnationis · facitque in eo
quinque foramina quibus postea imprimat totidem grana
thuris · qui et postea in sacrario in competenti loco est po-
nendus. Post sextam novus ignis de cristallo ex-
cussus materia lignorum in loco competenti iuxta ecclesiam
vel de silice nutritur. ¶ Post nonam omnes statim ad novum ignem conse-
crandum hoc ordine procedant. Primum aqua benedicta
profertur. Deinde thuribulum · sed sine igne ut novus
postquam consecratus et aspersus fuerit in [illegible]. Postea
sacerdos alba et stola indutus ignem benedicturus dicat
vii. psalmos penitentiales · submissa voce cum letania.

Benedictio ignis. Benedictio ignis Domine deus pater omnipotens exaudi n. l.
Igne vero consecrato cum versibus Inventor rutili
Et rursus in choro. Contra altare se inclinans diaconus
pronuntiat Exultet iam angelica turba celorum. Cum ventum
fuerit ad hunc locum Suscipe sancte pater in hac n. s. Ipse in ce-
reo foraminibus ante preparatis crucem faciat cum pre-
dictis granis incensi. In eo autem loco ubi dicit Ruti-
lans ignis accendit. Debet novo igne cereum accendere fi-
nita benedictione cerei · sequuntur lectiones absque titulis
... sine prime lectionis ... cappa indutus · et altari
assistens orat absque salutatione dicens Oremus. Lectio prima In princi-

¶ In principio creavit. Oratio. Deus qui mirabiliter creasti
est in vigilia lectio Tractus Cantemus domino. Oratio Deus cuius
antiqua. iii. lectio Apprehendent septem. Tractus Vinea facta.

Oro· Deus q nos ad celeb· leco· Hec e hereditas ps· Ihe-
attende celu & lo· Oro· Deus qui ecclam tuam· Tract· Sicut
ceruus desiderat· Oro Concede qs omps deus· ¶ Deinde
cu septena letania· procedit ad fonte· et ibi hec i omni
scorum inuocatione deponitur· Baptismo benedicto cereo
ono eleuato· redeunt i chorum· cu terna letania· Qua
finita· Sequitur kyrieleyson· Eodem qz momento pulsantur
oia signa· vsqz ad ultimum kyrieleyson Et processio sacer-
dotis fit ad altare Ante Euangelium no portatur lumine sed solu
incensum Euangelium conueniunt ad osculandum no offertur Cre-
do i vnum· nec Off· cantatur nec Agnus dei· nec commu-
nio nec osculum pacis dabitur Sz post qua communicaue-
rint· canitur Alla cu psalmo· Laudate dnm· o ge-
ntes Glia patri· ¶ Prefatio pascal dr Te quide dne·
sed i hac potissimum nocte ꝛc Ad magnificat an̄ Vespe-
re aut sine glia patri· Prosequatur presbiter ad complendum Cum
benedictus dnd· ¶ Ad Completorium Conuerte nos deus
nec deus i adiutorium Sz psalmi tm quinque absqz
Glia patri & ant Sz post psalmos Nunc dimittis· solu-
mo dic ant Exurge dne Dns vobiscum Deus qui
hanc sacratissimam nocte ¶ Ad Matuti Dne labia
mea aperies Deus i adiutorium m Inuit Alla alla all
ps Venite ꝛc ut i libro matutinali ¶ Ab hac die vsqz
ad octauam ad nullum canitur nec capitulum l ymnus ul re-
cantatur· post anz statim sequitur v· Hec e dies qua fecit
dns Dns vobiscum· Oro Deus qui hodierna die vni-
¶ Ad aspersione aque an̄ Vidi aquam an̄ In die resurrec-
Cum rex glie ad processione· Ad statione v· Salue
festa dies· Sequitur hymno finito extra· & vsqz ad
statione procedunt precedendo qz vbi plus in-
uisi fuerit i ponitur· Deinde aut cantor ne plus
eodem usum quia ut ... commiserit cantetur· hoc
tu obseruato· ut sequens cantus no plus incipiat
qua v· Salue festa· i ordine suo a priori ordine re-
petatur In choro Sedit angelus Et i hoc loco et die
eis ad duos coniungitur v· Crucifixum Quo finito Deinde
Nolite metuere A choro recipitur & ad illud ubi Sur-
rexit Alij duo i ponunt v· Recordamini qui & sic cu-
alla finitur Ad iij· an̄ ... sine Glia· sm usu
& diffinitione Alla festale sine usu & cu diffinitione sua
tantur Site et ad dulos sequentes ... Ad vesperas do-

Ad missa

Ad mat

Gl̃ie. et alla cū v̄sibꝫ suis cōplen͂t sic̄ ad missa canta-
Sꝫ diffinitiones p̄mittunt̄ in q̃ibꝫ q̃ꝫ antiq̄s
diffinitiones recitem̄ vsq̃ꝫ ad octās pasche ¶ Ad-
· Ad missa · missā · Pfatione vsq̃ꝫ ad ascensionē dn̄i nō omittiq̃
excepto i nat̄ aplōꝫ ph̄ylippi et Jacobi et i inuētiōe
sc̄e crucis Comunicantes h̄nt igi̅ oblat̄ et Credo i vi̅
vsq̃ꝫ i octaꝫ dicunt̄ ¶ Jnhac die missa p̄ defunctis nō
cantat̄ in corp̄ sit p̄us q̄d et p̄tota h̄nt ebdom̄ i pub-
lico deuitat̄ ¶ De bndictione Agni pascal. Juxta
romana auctoritate Agnꝰ bn̄dicit̄ hodie nō ad-
altare sed ad comune mensa p̄t̄ prīnu v̄sū tocis
Ad vi̅ dn̄i Cito euntes ul̄. Jhm q̄ tenui. Ad ix. Surgit.
Ad vesp. ¶ Ad vesp̄as. Kyrie pascale tam̄. Alla. p̄s Dixit dn̄s
cū tribꝫ p̄s seq̄ntibꝫ sic̄ dixit do Confitebor. Bts vir.
Hec dies cū v̄su alla cū v̄su Jn exitu In̄ Surrexit
cū. Ad fonte an̄ Vidi aq̃ an̄ Cito euntes cū p̄s lau-
date p. Jn exitu. De s̄tati sc̄e marie an̄ Stetit q̄ i. q̄ p̄rice-
deundo an̄ xp̄c resurgens cū v̄su Dicat nc̄ Judei ¶
¶ Si q̄d festū ix lc̄ōn̄ absq̃ꝫ annunciacōe dn̄i i ebdō pascali
occurit Adunc cosꝫ vesp̄os et ad mat̄ et ad p̄tē missa
orōꝫ vna recipit. festo q̃ꝫ triū lc̄ōn̄ idē tribuit̄ in q̄
de eo i ij̄. vsꝫ nō cantat̄ ¶ Ad cōplet. sc̄ p̄s i die pasce
Ad cōplet. Alla vt an̄ aurisse in. Surp nc̄ di. Alla resurrexit dn̄s
Hec ea dn̄s vbal. Oro p̄red q̄s oīps deꝰ ut i resurectōe
¶ Hic ordo ad om̄s horas vsq̃ꝫ i sabbatū obs̄uat̄ in
q̄d ad mat̄ inuit̄ et psalmi cū an̄is et R̄s mutat̄
matutinis laudibꝫ nō mutat̄ Ad horās vero alla Ad vo
an̄ Gl̃ie cū v̄su et alla cū v̄su et dn̄i re̅ de exitu cōntr̄ dici
tamē ¶ De cetu Gl̃ie. Jnde resumē vsq̃ꝫ i sabb̄ꝫ
vij. lc̄. i alb̄ et i die penth. vsq̃ꝫ i sabb̄m p̄ntr̄ ebdomade to
p̄s tm̄ ad nocturnos. tres lc̄oes antiq̄ more tamm̄
et leḡn Oībꝫ alyꝫ diebꝫ p̄ totū āmu sī festiuitas e
ix. lc̄ōn ix. p̄s et ix. lc̄oes dicq̄ alyꝫ aūt diebꝫ xij
p̄s et tres lc̄oes dicitq̄. Jndnitis diebꝫ xviij p̄s exceptis
diebꝫ pasche et penthecostes et ix lc̄oes dicitur hoc
etia vsq̃ꝫ h̄oc iuxta romanu ordinē ita fieri statuī
vt supra p̄notauimꝰ Et oīa alia q̄ sunt nccīa
Reperies in libris matutinalibus etc̄

¶ Finis adest etc. Haincricus otter. lccz.
Subella Mettmanstetten ad ulos i duūs

hinc etiam apostolus de Contestando dicit omni audienti verba
libri huius si quis apposuerit apponat super illum deus pla-
gas scriptas in libro hoc Et si quis diminuerit auferat
deus partem eius de libro vite hij 12 articuli designati
sunt per 12 lapides quos duodecim tribus israel de profundo
Jordanis ad litus portauerunt per quod innuitur quod per 12 apostolos
de profundo diuinitatis hij 12 articuli ad litus iordanis id est ad-
notitiam xpianitatis sunt delati Secundo dicendum est de fidei 2
qualitate id est qualis esse debeat quam paulus verbo describit
nobis apostolus dicens Neque circumcisio valet neque preputium
sed fides que operatur per dilectionem Ita fides sine operibus mor-
tua est dicit Jacobus De 2o dicit apostolus Si fidem habuero
ita quod montes transferam caritatem autem non habuero nihil
sum Sicut enim vitam hominis probat motus et calor ita mo-
tus operationis et calor dilectionis probat fidei vitam
Tercio dicendum est de fidei quantitate hoc est quam magna 3
debeat esse fides Debet autem esse tanta ut de corde in os
de ore in opera se extendat Quod insinuare videtur quod di-
tens de integritate fidei lingua mens manus concorda-
ut in ore duorum vel trium stet omne verbum Jn primo de- 2 parte
ficit heretici Jn 2o fidei Jn 3o mali xpiani Sed
ad integritatem materialis domus faciens est super edificatio
eo quod solo fundamento quantumcumque bono nullatenus constat
domus Sic ad integrandam domum spiritualem super fundamentum
fidei est super edificium ponendum Sed non est aliud quam fortis-
sima spes ad deum erigenda Ita si quis fidem haberet ita
quod montes transferat si spem non adiunxerit non saluabi-
tur Hinc Jacobus Tu credis quod unus est deus bene facis Et
demones credunt et contremescunt sed qui spem non habent
non saluantur Juste autem per superedificatorum spes intelligitur
quia sic edificium erigitur Sic spes erigit nos sursum
ad deum Et quia sine spe nemo saluabitur Jdeo de spe fidu-
cialiter addendum secunda monemur crebrius in scriptura Hinc
ecclesiasticus de Respicite filij hominum et scitote quia nullus sperauit
in domino et confusus est quis permansit in mandatis eius et derelictus
est Et iterum monet nos dominus per ysaiam dicens Qui habet
fiduciam mei hereditabit montem sanctum meum Et
iterum Matheus Habete fiduciam quia ego sum At si dicat non
sum unus de plebe qui vel mentiar in promittendo vel in po-
tens sim in soluendo vel impius in nolendo Sed sum veri-
tas infallibilis omnipotens irrefragibilis Caritas inattingibilis
Verum quia non omnibus spes in conspectu dei distinguendum est de spe ut

Residuum istius sermonis habes post xiiij folia Sic incipiente Edificate vos re-
-tis sigi

sciamus quomodo mea spes quam sperauit debeat esse pro quo scien-
dum quod triplex est spes Spes maledicta Spes presumptuo-
sa Et spes sancta Secundo tectum principale faciens ad con-
3 pncile summatem domus materialis est tectum sine cuius complemento
nullatenus constat domus quod per tectum caritas intelligitur
In sacra scriptura comprobatur de qua sic tectum cooperit vni-
uersa delicta operit caritas Sic Ezechielis Expandi
amictum meum super te et operui ignominiam meam Ex qua
caritate oportet intelligi que abscondit omne malum
ab oculis maiestatis Vnde sic aurum superductum omni metallo
ipsum nobilitat Sic caritas aliis operibus superducta
omnia nobilitat atque gratificat apud deum hinc apostolus dicit
Suadeo tibi emere aurum ut locuples fias Vera caritas
Bernardus magna res est caritas Et sunt in ea gradus quibus
proficimus plus et minus pro quo sciendum quod sunt gradus in
quibus diuisi diuersimode proficiunt Sunt enim qui cum deo
1 terrena diligunt pro omnibus in omnibus exclusis omnibus Primo pro
omnibus deum diligunt qui cum deo terrena diligunt pro omnibus
tamen deum quod sic diligunt bona temporalia ut non amittant
eterna caritate non inferiorem salute de qua dicit gregorius
Ad omnes homines sum in diligentia cum sint omnia mea non
salua Si cum vera hec cum iustis laboribus et fidelibus sint con-
tritis acquisita hec cum solum ne in eisdem et per eisdem
dominum offendat nec hec plus quam deum diligat Sed
hiis omnibus amorem dei preferat quod tunc facimus si rerum
acquisitarum fidelitatem dispensatorum in bonis peccamus Sic ergo nobis
que suppetunt exterius seruiant quatenus a superne dilectionis studio
animum non inflectant Secundo sunt alii proficientes in cari-
2 tate et deum in omnibus diligunt ut circa deterrenis rebus
contractant hoc solum pro deum faciunt Cum in labore manu-
um et potum et quod quod operis occurrit intendunt placere deo
scientes et realiter sentientes quod ad hoc omnia terrena data sunt
eis ut cum eis domino placeamus Et ideo student cum summa
diligentia ut ea in finem debitum ordinent qui finis est
deus hinc apostolus ad Corinthios faciatis siue in cibo siue in isto
omnia ad laudem dei facite non quasi hominibus placentes sed
deo qui probat corda hinc Bernardus Sunt qui sibi prodiis sunt
non tamen quod agunt sed quod in agendo intendunt Quidam omnia
terrena data sunt ad attendendum diligat ut terrena
secundum Augustinum ad hoc sponso dat arram ut in arra sua
ipse ametur quod plus est enim quod adhuc dare disposuit hoc
3 est seipsum Tu ergo ne plus debito diligas arram ne
perdas eum qui contulit arram Tertio sunt alii qui

N spectis oibus ne fiant eis i impedimentu
tam solu deu diligut Et oia cu aplo
ut stercora arbitrantur nichil aliud
cogitantes nichil i tendentes nichil
cupientes ex oibus nisi deu flent p
desiderio suspirant i meditacoibus
et nichil placet eis nisi deus dicentes
cu pp a Quid mi e i celo et a te quid volui sup terra
Defecit caro mea et cor meu deus cordis mei
et pars mea deus i eternu hat dilatissima et habunda
tissima et oi laude dignissima caritate habundant
peccs mei cu g nos miseri et i digni minutissimam
fimbria possemus tange seu ptingere Et isti sut
de quibus dr Ibi vidimus quosdam de genere gygan
teo i quoz oparatione qi locuste videbamur qr
bona dei q ipsi i maxio possidebant no i mi
mo no habemus Eya dne qr i tua pietate geris
i nos ocons miserandi ut patrio tuo affectu
satisfacias hui9 tepide et negligent9 conversatois
suppleat humilitas pfessionis nre ut qui no labor
amus qr no posse nobis videmur psuetudine
ocii et negligenciarum mearum victi vel potius i fecti
saltim i sudore lacrimarum et rubore vultus nei ac
cusemus nos metipos ut qui nigri note vmbra
et psonale quoddam figmentu pfessionis aput
hoies i duimus Interius aput te dne psciencie nre
i speccione cognoscentes paupertate no recedam9
a ueritate Et veritas liberabit nos Amen etc

Dns nr ihs xpus dt Ego sum lux mdi Xpus e vera lux q
ad essencia substanciale q ad splendore et q ad eius
fructificatoe Et sic illa tria sut i sole sz luce corporali Sic
etia illa tria sut i luce trinitat sz essencia substancialis q ad
prem splendore q ad filiu et fructificatio q ad spm scm
Et vno dicto et alia duo dicunt Et sicut no e dare lume
quo ad essenciam substancialem sine suo splendore et eius fruc
tificatione Sic etiam no e dare prem sine filio et spu sco
Et hac luce nos ponere debem9 spalit q ad pscientia sua
nitatis xpus operibus bonis et virtutibus et ea sequi debem9
i eysdem et tunc no errabim9 Sz si hac luce i vita xpi
copiose congerere vellem9 i sensualitati nei et de i di
uersis denyis fidei katholice et oio i tenebris essem9 Sz
credi debiti Sz mitte lume supficiali q e xpus per oia nob
uita i uenerem9 et nb prare dignet lux vd ihs xpus Amen

Oro

¶ Maria interpretatur secundum quinque litteras. M. intelligitur media
trix dei et hominis ¶ A. amatrix que amat omnes qui
filium eius timent ¶ R. reparatrix que de malis
bonos facit ¶ I. illuminatrix quia sua virtute
et sua sapientia questione illuminavit totum mundum ¶ A.
vero intelligitur adiutrix que frequenter subvenit illis
qui diligunt eam / scilicet in igne et in aqua. Et hoc patet
in multis et diversis locis etc. Aug. dicit de eius nativitate.
Si omnes sancti qui sunt a primo thoro usque ad supremum sedile
omnes hic essent in terra non possent aliud dicere ad deum nisi
dimitte nobis debita nostra excepta beata virgine. Cum de peccatis
loquimur nullam volumus habere mentionem quia deus sit ea sanctificata
quia peccatum in corde eius in terra non potuit etc.
¶ Aug. dicit / Ex nichilo vel minus malum est errare quam
ludere die dominico
¶ Bernardus dicit contra eius presumptionem notavit maria intentionem in quarumque tribu-
latione statu sibi misereri et sibi dominus negare non potest etc.
¶ Gregorius dicit sine humilitate alias virtutes congregat · sicut qui fasce
fert qui pulverem in ventum portat · Idem · Perit de
quod agitur si non humilitate custoditur etc.
¶ Si possibile esset quod deus esset homo et homo esset deus propter pul-
chritudinem et claritatem vultus eius pro certo dico quod iste pauper
deberet esse creator celi et terre etc.
¶ Greg. dicit de eo. Dignum est ut ab omni beneficio creature sit extraneus
qui eius mandatis non vult esse subiectus
· Aug. · libentius vellem esse in inferno et sustinere omnes
penas / quam esse in celo et faciem dei non videre
· Bernardus dicit de verbo dei. Verbum dei est tante virtutis quod revocat
hominem ab errore adulteratum in divitiis adulterantes. prava
mutat in directa. et aspera convertit in plana. infirmitatem fide
erigit spe et novat caritate evellit nociva plantat
utilia et fovet honesta. Via est vite. scala salutis. ia-
nua est paradisi ¶ Salomon. Neque acerba herba sanavit
eos. verum malagma sed sermo tuus domine
Greg. dicit Sicut medicina languenti corpori prodest sic
verbum dei prodest anime egrotanti etc.

et videre faciem dei

De corpore xpi sermo | Sermone de eode ff in me
lib'r sic incipiete
Caro mea

Probet aut seipm homo etc. Ad Corinth ca. 12. Hac
die fuit institutu sacramentu corporis xpi et discipuli
eius hodie primo acceperunt Et nos etc. in breui estis
accepturi Ideo quu est ut in sterna mi qz periculosu est
sine line satec doctrine admensam altaris accede ut qui
debuit sumere vita sumat morte Omnia de sumut
boni sumut mali sorte tn inequali vite ut interitu
Aug' Judas cu petro ad diuina cena accessit petrus vero
ad vita iudas uero ad morte. hoc attendens aplus mo
net nos omnes dicens Probet aut seipm homo etc. ¶ Nota
primo qz homo debet se probare primo et pura in qualitate 1°
respiciendo seipm ab intus et extra et sui ipius humili-
Vn qui volt precios liquore poner in aliquo vase probat
utru mundu sit an non Sz sunt multi qui in preparatione
cibi corporalis diu laborent a mane usqz meridie
sed in preparatione spualis cibi no hora laborant / Scdo 2°
dz se probare qz sit perfectus in fide Ad he. 10. dr Accedamus
cu vero corde et in plenitudine sine errore credentes qz no
videntes sz sub spe panis totu esse corpus xpi verum deum
et verum hominem et hoc est fidei meritu xpe. i. Credunt
in xpm que no videt' consultat' leticia inenarrabili
Gregorius fides no ht meritu vbi humana ratio pbet ex-
perimentu ¶ Tercio dz se probare ut in time sit purgatus 3°
ut viz oia interiora mea subtilissime illustrantes sz ut
no solum apertis mortalibus verum etia venialibus
sinus purgati nec in speculo mee consciencie inveniamus aliquid
qz no sit contricione castigatum confessione denudatum
satisfactione mundatu ad proposito abstinendi lumina
tu ut secure consciencia dicere possimus id apli Ad Corinth 4°. Nichil
michi conscius sum sz in hoc no iustificatus sum ¶ Notandum No
qz xpc hodie do'mi sui sacratissimi corporis et sanguinis dedit seu
instituit largiter hylariter et affectualiter Primo largitas 1°
xpi in dono magnitudine cognoscitur qa tanti magnitudinis dono
dedit qz in omnibus suis diuiciis no potuit magis dare
Crisostomus ait fidelis dicere pt illud ps quid retribuam
dno pro omnibus que retribuit mihi Dedit enim totum quod habuit in
corpore anima et deitate nichil reseruans sibi qui tunc xpc homo reseruauit

De qua largitate dicit hostiensis i. largitas divina est munera
2o uncta magnificentia Secundo dedit hoc hylariter
quanta autem hylaritate hoc deus dederit non est
qui digne possit exprimere Quia si aliqua essentia
corporis i. dando retractus fuisset non potuisset se
nobis totum dedisse Fecit ergo primo et post omnibus que
mandavit Mathei 26. In omni dato fac hylarem vultum
tuum Ibidem De hylarem datorem diligit deus Omnem
enim vitam et omnem clementiam et omnem bonitatem ymbre
graciae in hoc sacramento sui corporis et sanguinis dedit nobis
3o hylariter Tertio dedit hoc sacramentum affectualiter
continuo amore hoc intelligitur Luce 22o Cum
discipulis dedit hoc sacramentum dicens Desiderio deside
ravi hoc pascha manducare vobiscum Unde ipse qui
dixit per iohannem Qui viderit fratrem suum necessitate
patientem et clauserit viscera sua ab eo quomodo caritas
tas est quod d. nulla Unde ipse christus quando caritate videns disci
pulos nostri patientes et quod propter quando nos omnes
non clausit viscera eius ab eis et a nobis Quod dedit
se ipsum nobis et ipsius in cibum et sanguinem suum in potum
Fecit enim ipse quod dictum Thobyam docuit Si multum
tibi fuerit habundanter tribue Si exiguum illud libenter
impertire Et quia ipse propter nimiam suam caritatem ideo
oportuit ut maximum donum daret hoc patet quia
licet deus sit omnipotens et dives in omnibus quod i. notat illum
non potuit tamen habere ultra honorem quam in sui sacra
tissimo corporis et sanguinis institutione vel datione
Utilitas opera. Consequenter notantur tres utilitates digne sumenti
prima utilitas est quod assequuntur quod numquam dampnatur
Unde Jo. 6. Hic est panis qui de celo descendit si quis ex ipso
2a manducaverit vivet in eternum Secunda utilitas est quod perfectio
ne vite spiritualis assequitur Unde Jo. 6. Sicut misit me
vivens pater et ego vivo propter patrem Sic qui manducat
3a me et ipse vivet propter me scilicet vita spirituali Tertia utilitas
est quod sic refecti deo uniuntur hoc idem patet in Jo. 6o. Qui
manducat meam carnem et bibit meum sanguinem in me
manet et ego in eo dicit dominus Quarta quod sic manducantes eternaliter
regnant et gaudent cum deo Unde Johannis 6o. Ego sum panis vi
vus qui de celo descendi Si quis manducaverit ex hoc pane vivet in eternum.

Finite solui Rao sig.

¶ Item Jeronim⁹ etc

¶ Das funfzehen zaichen sond beschehen
Hab ich an ainē buch gesehen

¶ Vierzig klaffter hebet sich — 1m
Das mer uff fur dz ertrich

¶ Hie sencket sich dz mer ze grund — 2m
Dz es der gesichte kom wonet kunt

¶ Das mer gelich kompt zu der stat — 3m
Als es ye gestanden hat

¶ Visch wunder sich uff dē mer lond — 4m
Vnd klag mit grossem schray begond

¶ Mer vnd ander wasser och — 5m
Bond uff mit grosses fures roch

¶ Bom vnd aller haide gras — 6m
Werdent vō plutes swaiss nas

¶ Burg stett vnd was gebuwen ist — 7m
Vallet nu ze diser frist

¶ Von stainen hie am schlahen kompt — 8m
Jetklicher wirt in dem zerdrumpt

¶ Die erd erbibent über al — 9m
Das mengklich keret sich ze val

¶ Die erd gelich eben wirt — 10m
Das mit berg noch tal gebirt

¶ Menschen uss der erden hol — 11m
Bond fliegent grosses schreckens vol

¶ Es ist ain erschlicher sin — 12m
Die sternen vallent vō himel hin

¶ Die toten bain uff richten sich — 13m
Für die greber grüwelich

¶ Nu stirbet als das leben ist — 14m
Der tott hie niemān gibet frist

¶ Die erd vil gar verbrinnet — 15m
Bros clarhait sy gewinnet

Alie utilitates Multas eciam alias utilitates confert corpus Christi dignae sumentibus
racione et virtute passionis que vult digne sumi discipulis
In mathei et lucae hoc facite in meam commemoracionem
2m facere Item confert amorem Bernhardus disce christiane quantum
3m debes deum diligere quia dedit nobis carnem suam in cibum et sanguinem in
potum et aquam in precium aquam lateris in lauacrum Tercio Bernhardus dicit
Corpus christi est egrotis medicina peregrinantibus
dieta debiles confortat valentes delectat languorem
sanat sanitatem servat fit homo mansuetior ad correc-
tionem pacientior ad laborem ardencior ad amo-
rem sagacior ad cautelam ad obedienciam pro-
mptior ad graciarum actionem deuocior Sequitur Nonum

¶ Wen ich mit wichwasser gespreige mich
Des tüfels gewalt gat hinder sich — Demon depellitur
·b· ¶ Ob ichs mit ruws will an mich nemen
·a· Teglich sünd werden mir vergeben — Veniale dimittitur
¶ Liplicher smerz gat och mit hin
Des sol der mensch wol sicher sin — Languor deprimitur
Versumptikait wirt widerbracht
Der es andächtlich en enpfächt — Obtracta salus redit
Menschlichi lonbäri wirt och gemeret
Dem der das selbe wasser eret — Meritum augetur
Künftigi schuld wirt och vkomen
Der es andächteklichen hat genomen — Crimen prauet
Den tolten wirt och geholfen da mit
Der es uff die greber gibt — Defunctis solvitur
Ubel wetter wirt och überwunden — Tempestas vincitur
An der hailgen schrifft ist dis alles funden

Periculum ¶ Nonum est periculum et mala multa que indigne sumunt ut in-
1m digne sumentium Primum malum quod dyabolus maiorem potestatem
accipit in eos quia prius habuit Et hoc notatur Johannis 13 de Juda
2m quod post buccellam quam accepit intravit in eum sathanas Secundum malum
quod homo quandoque moritur subitanea morte indigne sumendo
ut legitur Regum 6 percussus est Oza quia tetigit archam domini in
qua erat manna per figuram et erat corpus domini Et assig-
nat Judeus racionem quod morte percussus fuit quod de precia
cubuisset Si ergo sic est punitus Oza quia accedentes ad sacrifi-
cacionem domini corporis se habuit et contra pena digni sunt eo
qui ad verum corpus christi accedunt et in peccatis attendit
3m Tercium malum quod homo incurrit est pena eternalis quod dicit
apostolus ad Corinthios 11 Qui manducat et bibit indigne
judicium sibi manducat et bibit et cetera